N°. 2933 | 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. — *Brieven, Gelden,* enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 20 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 December.

Er is in den laatsten tijd door de ministerieële schandpers — en let wel op, dat het ministerie geene andere organen tot verdediging heeft, dan die tot de kathegorie der schandpers behooren; want ook het *Zondagsblad* heeft zich eindelijk daaronder gerangschikt — er is in den laatsten tijd veel gesmaad over de Kamer, die beschuldigd wordt niet dan uit partijzucht te spreken, niet dan personeele quæstiën te behandelen, en de belangen van het land te verwaarloozen. Feiten worden daarbij niet genoemd, maar verzwegen; doch in de plaats nu van feiten, die verheeld worden, geeft men personaliteiten, die ter zake niet te pas komen en hoegenaamd niets met de diskussiën, die thans loopen, hebben uitstaan. 't Gevolg daarvan is, dat niemand in 't ministerie de ministerieële pers in bescherming heeft durven nemen, en de Regering er zich van heeft trachten af te maken door de bewering, dat zij geene ministerieële pers kent buiten de *Staats-Courant*. Intusschen, elke dag brengt eene nieuwe logenstraffing van de valsche beschuldigingen tegen de Kamer aan. Wel is waar, er is een deel in de Kamer, dat bebebt is met dezelfde partijziekte en denzelfden geest van miskenning, die wij in de ministerieële pers laken. Maar op het parlementair gebied vertoonen zich die beschuldigingen slechts in den vorm van insinuatiën omtrent bedoelingen, die dan later weer worden ingetrokken; 't geen eene ellendige figuur maakt.

Intusschen is niets van dit alles in staat de Kamer te stuiten van het terrein, waarop zij zich geplaatst heeft. En zoo er iemand is buiten getreden, dan zijn 't juist twee ministers met eenige weinigen hunner medestanders geweest, die de belangen, waar het om te doen was, hebben doen ruimen voor personaliteiten en voor insinuatiën van booze bedoelingen. Dan de Kamer laat zich ook daardoor van niet haar stuk laten brengen. Zij blijft voortgaan met de behandeling van de groote belangrijke kwestiën, die zij met welslagen behartigt. Bij 't goede, dat er geschiedt, staan zij in de voorhoede, en zij sleept ook dit goevernement met zich voort op de baan van vooruitgang en verbetering. De twee laatste zittingen geven daarvan het bewijs.

Sinds hoe lang is er in de Kamer niet op aangedrongen, dat het belastingstelsel moest worden herzien? En met hoeveel klem is niet van de zijde der Regering en van de zich noemende behoudslieden, deze algeheele herziening bestreden geworden? Men heeft daaraan allerlei booze inzigten vastgeknoopt. Waarom? Om eindelijk te komen tot de belijdenis, dat werkelijk die algeheele herziening noodig is en dat het tijd wordt, hoog tijd zelfs, om daartoe over te gaan. Ziedaar wat in de zitting van eergisteren, door den minister en de ministerieëlen is moeten worden erkend. De Kamer, dat wil zeggen, de leden der oppozitie hebben dan eindelijk dit gewigtig vraagstuk van ons belastingstelsel zelfs bij deze Regering doen ingang vinden. Zij zijn er zelfs in geslaagd, om de grondslagen daarvan, door hen afgebakend, door den minister van Finantiën te doen aannemen.

Gisteren heeft diezelfde oppozitie een ander belangrijk en gewigtig beginsel op den voorgrond gezet, en alhoewel 't thans nog niet is goedgekeurd door de Regering, en eene kleine meerderheid het voor als nog heeft verworpen, zoo achten wij ook dat beginsel voor zoo goed als gevestigd.

In de beraadslaging op de wet van de *middelen*, is eindelijk de beurt gekomen aan het amendement van de heeren *Thorbecke, van Bosse* en *Sloet*. Dit amendement had ten doel, om bij de *middelen*, in plaats van te beschikken over *toekomstige onzekere* baten van onze oostindische bezittingen, daarvoor in de plaats te nemen de *baten*, die *werkelijk* voorhanden zijn. Redelijker beginsel is niet denkbaar, en bijaldien het niet vroeger ingevoerd is geweest, dan is 't alleen te wijten aan onzen, gedurende verscheidene jaren, gebrekkigen toestand van finantiën, die dusdanig was, dat men wel verpligt was over de toekomst te beschikken. Maar nu die toestand in zooverre verbeterd is, dat *baten* voorhanden zijn, waar vroeger *te korten* waren; waarom nu niet getreden in den gewonen, ordelijken en bij alle administratiën gebruikelijken regel, om te beschikken over hetgeen men heeft, liever dan te rekenen op baten, die in de toekomst komen kunnen, maar *ook* geheel of gedeeltelijk kunnen uitblijven? Ziedaar de vraag, die gisteren is behandeld.

De heer *Thorbecke* heeft duidelijk uiteengezet, welke de strekking is van het amendement en waardoor het zich aanbeveelt. Wat is er tegen aangevoerd?

Geen enkel bewijs, geen enkel gegrond bezwaar.

De heer *van Rappard* heeft wijd en breed uitgeweid over het gewigt van de quæstie, opdat zij niet *incidenteel* zou worden uitgemaakt: alsof de quæstie nieuw was; alsof zij niet sinds 1849 herhaaldelijk was ter spraak gebragt. Intusschen, tegen het beginsel-zelf heeft hij geen ander bezwaar ingebragt, dan dat het tot dienstvermenging leidt; waarin de heer *Rochussen*, die voor 't beginsel is, maar 't liever bij de komptabiliteits-wet wenscht te regelen, slechts een voorwendsel ziet. Dienstvermenging is er nu toch. En de wet op de rekenkamer had geen dienstvermenging van *inkomsten* op het oog, maar dienstvermenging van *uitgaven*.

De heer *Dirks* is er tegen, omdat men afwijkt van een bestaand gebruik, zonder dat het nut er van bewezen is, zegt hij. Maar de heer *Thorbecke* heeft dan toch dat nut bewezen; waarom hem dan niet wederlegd? De heer Dirks wil de zaak laten rusten tot de komptabiliteits-wet.

De heer *Reede van Oudtshoorn* heeft er een korteren weg op gevonden om zich van de zaak af te maken. Hij ziet slechts wie de voorstellers zijn, en dan heeft hij genoeg. Met zulk een stelsel zou de overgroote meerderheid der Kamer, die bepaaldelijk tegen dit goevernement is, de gansche begrooting moeten verwerpen. Intusschen, de heer Reede van Oudtshoorn heeft de waarheid gezegd; het amendement is bestreden, omdat het van de oppozitie kwam, uit partijziekte; en daarvoor zeggen wij hem dank, dat hij de opregtheid gehad heeft bloot te leggen, wat er ten grondslag ligt van veler verzet tegen het amendement. Het komt van de oppozitie, en deze beoogt door het amendement afschaffing van belastingen. Denkt dan de heer Reede van Oudtshoorn, dat de leden der Kamer *zoo* zijn, die aan woorden blijven hangen, en door vormen geleid worden? Wat zal het tot de afschaffing van belastingen doen, dat de baten, die voorhanden zijn, al of niet op de begrooting komen, als ze er toch zijn, en ieder dus de rekening kan opmaken van 't geen in de schatkist aanwezig is? Daar liggen nu b. v. 13 millioenen. Zij komen niet voor onder de *middelen*; bijgevolg is er geen gevaar dat men zal aandringen op de afschaffing van belastingen?! Maar zoodra zullen zij niet onder de middelen plaats nemen, of men zal op afschaffing van belastingen gaan aandringen?! En mogt men 't al niet in de Kamer doen, dan zal de aandrang van buiten komen?! Ziedaar de argumentatie van den heer Reede en ook van den heer Hoffman. Wat is daar op te zeggen? Wat kan men antwoorden op onzin?

De heer *Stolte* daarentegen kan het niet miskennen, dat het amendement eene goede strekking heeft; maar hij vreest een ander gevaar. Hij is beducht dat het aanleiding zal geven, om in de Oost niet de noodige uitgaven te doen. Daarop is door den heer *van Bosse* geantwoord, dat het gevaar in dien toestand, die nu is, nog grooter moet zijn. Met het beginsel van het amendement beschikt men slechts over de *baten* die er zijn; met het beginsel, dat nu heerscht, beschikt men over baten, die nog komen moeten, dat is die nog *gemaakt* moeten worden. Uit die voorstelling alleen blijkt het, dat het gevaar in 't laatste geval veel grooter is.

Daarna komt de heer *van Bosse* aan 't woord, die alle gemaakte bedenkingen oplost, en nog nader aantoont, wat de heer Thorbecke had in 't midden gebragt en dat door niemand wederlegd is. Niemand heeft het zelfs ondernomen de rede van den heer Thorbecke te wederspreken.

De heer *van Hoëvell* beklaagt zich met alle reden over den heer Reede van Oudtshoorn en zijnen uitval tegen bedoelingen. De heer *Reede* verdedigt zich met te beweeren, dat hij niet bedoelt te beschuldigen. Wat heeft hij dan *bedoeld*, dewijl hij toch werkelijk beschuldigd heeft? Dat loopt op kinderpraat uit.

De *minister van Finantiën*, en dit doet de deur digt, heeft tegen het amendement niets anders bepleit, dan dat het oogenblik niet gunstig is om het in beraadslaging te nemen en goed te keuren. Hij wijst wel op de dienstvermenging, die hij aantoont; maar hem wordt door den heer Thorbecke toegevoegd, dat zulks nu alleen geschiedt bij wijze van overgang, dewijl nu reeds op de dienst van 1857 is vooruitgeloopen. Overigens heeft de minister er nog op gedrukt, dat als het amendement wordt aangenomen, er dan geene genoegzame fondsen overblijven voor de uitgaven, die in 't verschiet liggen. Maar daarop is door de voorstellers aangemerkt, dat de som voor zoo veel kan verminderd worden, als de minister zal noodig oordeelen. 't Is hun niet om de som, maar om 't beginsel te doen.

De *minister van Koloniën* heeft het onverstand van tegen het amendement een bewijs aan te voeren, dat er *vóór* pleit. Hij drukt namelijk op de wisselvalligheid der oost-indische baten. Maar daarom juist is het zaak, zegt de heer *Thorbecke*, dat men slechts beschikt over *baten* die voorhanden zijn. De minister van Koloniën heeft ook nog gezegd, dat het beginsel *nieuw* is. Wat maakt dit? Het is daarom nieuw, omdat men er vroeger niet aan kon denken om over aanwezige *baten* te beschikken; men moest zich toen bij gebrek aan beter wel behelpen met *toekomstige* baten, die men verwachtte, maar waarop men niet mogt rekenen, omdat ze, zooals de minister-zelf zegt, zeer wisselvallig zijn.

Genoeg, na nog eenige woordenwisseling heeft de Kamer aan de beraadslaging een eind gemaakt en het amendemant verworpen met 38 tegen 30 stemmen.

Die verwerping voorspelt eene aanneming. Sommige leden hebben de quæstie nu niet willen uitmaken. Zij zullen de komptabiliteits-wet afwachten, en daarin, wij twijfelen er niet aan, zal het beginsel van het amendement worden opgenomen.

Men leest in de *Arnhemsche Courant*:

»Het ongewone verschijnsel dat de stemmen staken heeft zich tot drie malen toe herhaald bij de stemmingen over de begrootingswetten. Daarin ligt de bevestiging van het feit, reeds voldoende uit de discussie over het adres van antwoord gebleken, dat de Regering zich de grootste aller illusiën schept, als zij meent eenige ondersteuning bij de vertegenwoordiging te kunnen verwerven.

»Beklagelijk is de houding der ministeriële pers bij de gebeurtenissen der laatste dagen. Zij tracht zich te wreken door de grofste personaliteiten. Zelfs wordt het reeds versleten middel met vernieuwde woede te baat genomen om allen, die niet naar den smaak der »welgezinden" handelen, eenvoudig als »handlangers der Jezuiten" aan den toorn der domme menigte prijs te geven. Eene zaak moet wel zwak zijn, wier verdedigers tot zulke hulpmiddelen afdalen.

»Vooral wordt de welbekende »turksche trom" in het *Tielsche Weekblad* met vervaarlijk geraas geroerd, en het *Residentieblad* doet zijn best om daarmede chorus te maken. Wij willen de constitutioneele partij niet vernederen door hare leden tegen dat straatrumoer in bescherming te nemen. Men gelieve de scheldwoorden, die men voor hen ten beste heeft, af te meten naar het onthaal dat de heeren de Kempenaer, Bosscha, Godefroi en van Akerlaken ondervinden, — »de vier man versterking, waarop de welgezinden in het vaderland meenen te mogen rekenen" — zoo als de bewuste »turksche trom" roffelt. Welnu, de heer de Kempenaer heeft uit louter *hoogmoed*, met het doel om minister te worden tegen het vijfde hoofdstuk gestemd, en verdient een ketelmuzijk van de kiezers dit Tiel; de heer Bosscha uit *eigenliefde*, omdat een docter in de mathesis zou willen verbeteren wat hij als professor had opgebouwd; den heer van Akerlaken tracht men bespottelijk te maken, voorgevende dat er geruchten in omloop zijn alsof hij geroepen zou worden als president-minister een nieuw kabinet te formeren, en de heer Godefroi eindelijk wordt zeer beklaagd als een onnoozel man, die zich heeft geworpen: »in de armen eener partij, die verdraagzaamheid huichelt, maar

voor wie de vertrouwelijke omgang met een Israëliet, kerkelijk verboden, en dus een gruwel is."

»Een deel van ons volk moet waarlijk wel in »ziekelijken" toestand verkeeren, als het lust heeft bij voortduring aan dergelijke onzinnige inblazingen het oor te leenen.

»De slotsom van al dat geblaar is, dat de heer Simons gehandhaafd moet worden. »Wij deelen volkomen in de meening van het *Residentie-blad*" — zoo eindigt het *Tielsche Weekblad*, — »dat de heer Simons niet *moet* en niet *mag* wijken voor eene verwerping zijner begrooting, die onder zulke omstandigheden en onder zoodanige combinatiën heeft plaats gehad. Hij kan er van verzekerd zijn, dat hij het »beste gedeelte van de natie" achter zich heeft."

»Die laatste verzekering zal ongetwijfeld het ministerie zeer gerustStellen. Maar wij wagen niettemin de vraag, onder *welke* bijzondere omstandigheden, en door *welke* combinatiën is de begrooting voor Binnenlandsche Zaken verworpen, eene nederlaag die door den heer Simons zoude behooren te worden getrotseerd?

»Wij geven volkomen toe, dat de man nog e'ne poos tijds minister blijven *kan*, als hij niet verkiest heen te gaan. Maar met welk redelijk doel? Bestaat er vooruitzigt, dat de stemming der Kamer te zijnen gunste zal veranderen, als die omstandigheden, waarop men zich beroept, gewijzigd zijn, of die combinatiën zijn ontbonden?

»Dit is, dunkt ons, duidelijk voor ieder, dat de Tweede Kamer in den minister van Binnenlandsche Zaken de *gedachte* heeft getroffen, door dit ministerie aanvaard, en waarvan het den grondslag van zijn politiek bestaan heeft gemaakt. Het vraagstuk van het onderwijs en de erbarmelijke houding te dezer zake door het ministerie aangenomen, hebben blijkbaar den grootsten invloed op den uitslag der stemming gehad. Niettemin stemden nog voor de begrooting van Binnenlandsche Zaken, drie bepaalde leden der constitutionnele partij; voorts de heer Groen met de zijnen, die het nooit met de Regering over het onderwijs eens zullen kunnen worden; eindelijk vele leden die de gemengde school in volle zuiverheid voorstaan, — en toch werd de begrooting verworpen. Welk vooruitzigt bestaat er dan immer te slagen? Welk vooruitzigt bestaat er voor den heer Simons nuttig te kunnen zijn voor het vaderland, een vooruitzigt, dat alleen den raad zou kunnen regtvaardigen om, in weerwil van het votum der Kamer, minister te blijven.

»Wij gelooven ook aan *veranderde* combinatiën in den boezem der Tweede Kamer, indien ooit de Regering met hare voorstellen nopens het onderwijs voor den dag komt; *nu* heeft de heer Simons namelijk eene nederlaag geleden met 32 tegen 32 stemmen; dan zal hij eene nederlaag lijden met 60 tegen 6 stemmen. Ziedaar alle verandering van combinatie, die te voorzien is. Wij zouden waarlijk den man den raad niet durven geven, *die* verandering af te wachten.

»Maar wij vergeten, dat hij »het beste gedeelte der natie" achter zich heeft.

»Daartoe heeft blijkbaar de meerderheid der Tweede Kamer niet het geluk te behooren.

»Behooren de kiezers er toe?

»Zoo neen, dan ziet het er jammerlijk uit met het vaderland; zoo ja, men zou er de proef van kunnen nemen, en zien, hoever de heer Simons en zijne ambtgenooten het brengen.

»Maar dan hoe eer zoo beter, opdat geen kostbare tijd nutteloos verloren ga."

Men schrijft uit Steenwijk aan de *Amst. Cour.*:

»De permanente kommissie en de kommissie van Weldadigheid der *Maatschappij van Weldadigheid* hare betrekkingen nedergelegd hebbende, is het beheer dier onderneming in handen van den heer baron Mackay, als gekommitteerde der Regering bij haar, overgegaan. Deze gebeurtenis kan niet nalaten eene geregte bezorgdheid bij velen in den lande te verwekken, omdat eene ontbinding van die instelling daarvan het gevolg kan zijn, door eene verklaring van in staat van kennelijk onvermogen te verkeeren. Dat in een zoodanig geval de krediteuren der *Maatschappij van Weldadigheid* weinig van hunne vordering zullen erlangen, omdat het rijk dan geregtigd is het kapitaal van *f* 1,300,000 en *f* 800,000 over de jaren 1836—1839 à *f* 200,000 's jaars met 4 pCt. rente te vorderen, aan voormelde instelling bij koninklijk besluit van 17 Januarij 1836 N°. 84 verstrekt, behoeft wel geen betoog; terwijl de gemeentebesturen en korporatiën, die hunne kapitalen gedurende 16 jaren in de kas dier Maatschappij gestort hebben, daardoor het vooruitzigt zullen derven om hunne bestedelingen na verloop van 16 jaren kosteloos te plaatsen.

»Men mag intusschen in het algemeen belang zoowel als in dat van alle onmiddellijk bij de zaak belanghebbenden hopen, dat zulk eene noodlottige gebeurtenis als de ontbinding der *Maatschappij van Weldadigheid* door eene schikking of bij eventuele verklaring van den staat van onvermogen, door een akkoord zal kunnen verhoed worden.

»Voor de vervulling van deze hoop bestaan de navolgende gronden:

»1°. omdat het voor de regering niet onverschillig kan of mag zijn, of zoo vele burgers een aanzienlijk deel van hun vermogen, ten bedrage van eenige millioenen schats, bij eene onderneming van weldadigheid opofferen, welke zij zoo zeer heeft begunstigd en door opoffering van aanzienlijke kapitalen in het algemeen en eigen belang voor haren ondergang behoed heeft;

»2°. omdat de regering stilzwijgend heeft toegezien, dat die geldleeningen door de bestuurders der *Maatschappij van Weldadigheid* op voorwaarden werden aangegaan, die de onbepaalde garantie van de regering schijnen te bevatten;

»3°. omdat de regering de gemeentebesturen en andere korporatiën heeft aangespoord om kontrakten met de *Maatschappij van Weldadigheid* aan te gaan, welke aanbeveling oorzaak is geweest van het door hen in die onderneming gestelde vertrouwen; daar zij moesten veronderstellen, dat de regering eene zoodanige instelling niet zou begunstigen en haar zelfs regten inruimen welke met de regelen eener goede staathuishoudkunde niet overeen te brengen waren, zonder de zekerheid te hebben verkregen, dat de berekeningen, welke er aan ten grondslag lagen, juist waren en op hechte gronden rustten;

»4°. omdat de Regering zelve door eene ontbinding der *Maatschappij van Weldadigheid* in verscheidene moeijelijkheden wordt verwikkeld;

»5°. omdat de heeren Feith, Mahieu en Werp van Peyma als deskundigen de instandhouding dier inrigting in den tijd als hoogstwenschelijk en even als de destijds benoemde staatskommissie, de bereiking van het doel hetwelk de *Maatschappij van Weldadigheid* zich voorstelde, mogelijk hebben geacht, onder zoodanige wijzigingen als toen door hen zijn aangegeven;

»6°. omdat de Regering niet vrij te pleiten is van tot den tegenwoordigen staat van zaken te hebben bijgedragen, door de permanente kommissie der *Maatschappij van Weldadigheid*, van het jaar 1842 de zaken te hebben laten blijven besturen, naar grondslagen, van wier ondoelmatigheid en onuitvoerbaarheid, door de uitkomsten gedurende een verloop van bijna 25 jaren verkregen, voldoende was gebleken.

»De tegenwoordige krisis zal derhalve waarschijnlijk zoo veel te eer gunstige gevolgen te weeg brengen, daar volgens loopende geruchten de thans bestaande staatskommissie insgelijks een voorstel strekkende tot instandhouding dier instelling moet gedaan hebben, onder zoodanige wijzigingen en verbeteringen, dat het doel der inrigting kan bereikt worden, zonder dat de schatkist jaarlijks tot zulke aanzienlijke offers zal verpligt zijn; en welke wijzigingen de hoofdoorzaak zouden zijn dat de permanente kommissie hare funktiën zou hebben nedergelegd."

Van boord van het Keiz. Oostenrijksche Stoomfregat *Radetzky*, hetwelk onlangs Nieuwediep heeft verlaten, is ons, schrijft het *Handelsblad*, met verzoek van plaatsing in ons blad toegekomen de volgende [illegible]

[illegible] VERKLARING.

In een bijvoegsel van uw in Oostenrijk veel gelezen blad, inhoudende de beraadslagingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal over het marine-budget, wordt gemeld, dat Z. Exc. de minister van marine, de heer Lotsy, ten einde het verwijt over enkele gebreken aan Nederlandsche oorlogschepen te ontzenuwen, gewezen heeft op den mislukten bouw en de onbruikbaarheid van het juist op dat oogenblik ter bezoeke der Nederl. havens aanwezige Keiz. Oostenrijksche Stoomfregat *Radetzky*.

Ter liefde der waarheid moet men zich veroorloven aan deze, op zijn minst voorbarige beoordeeling, de volgende daadzaken tegenover te stellen.

Genoemd oorlogschip is naauwkeurig naar de plannen van den uitstekend engelsch stoom-fregat, *de Tribun*, gebouwd; hetzelve heeft zich gedurende tweejarige onafgebroken reizen als een zoo goed, zeebouwend en tot oorlogsdienst geschikt vaartuig betoond, dat twee nieuwe fregaten naar hetzelfde model in Oostenrijk op stapel werden gezet, uit dien hoofde is het dan ook tot eene technische reis naar de fransche, spaansche, engelsche en nederlandsche havens verkozen geworden, het heeft den gevaarlijken storm van 13 en 14 November op de vaart van Vlissingen naar den Helder zonder schade doorgestaan, en is overal, en met name in de havens van Vlissingen en Nieuwe-Diep door deskundigen ten sterkste geprezen geworden. Deze daadzaken in verband met de omstandigheid, dat de scheepsbouw in Oostenrijk op eenen even hoogen trap als overal elders is geklommen, hadden Z. Exc. den minister moeten aanleiding geven, om aan geruchten of berigten, welke ook, eerst na een grondig onderzoek daarvan, het zegel zijner autoriteit te hechten. Dat hij deze voorzigtigheid niet gehad heeft, is zeer te betreuren, doch regtvaardigt nog geenszins de gedachten, dat zijne geuite meening met een kwaad oogmerk geschied is, want het zou met de hartelijke ontvangst, welke de officieren van het keizerlijke fregat in Vlissingen en in den Helder ondervonden hebben, in lijnregte tegenspraak zijn.

Het aandenken, dat de oostenrijksche officieren van de gastvrijheid en edele hoedanigheden der geachte nederlandsche marine-autoriteten en zee-officieren, steeds zullen bewaren, zal derhalve niet in het minste verzwakt worden, veeleer zal allen steeds de wenschen bezielen, dat de eervolle wapen-broederschap onveranderlijk dezelfde moge blijven.

In Nederlandsch Oost-Indië is alles uit Nederland ontvangen, wat tot het oprigten van eenen telegraaf noodig is en zal thans de lijn tusschen *Buitenzorg* en *Batavia* reeds gereed zijn.

Wij vragen aan Z. Exc. den *Minister van Koloniën*, die als Sekretaris-Generaal bij dat Departement fungeerde, toen de Heer *Pahud*, thans Gouverneur-Generaal van Ned. Indië Minister van Koloniën was en welke beiden *alles* van de leverancie van het telegraaf-materieel weten:

Waarom die leverancie niet even goed voor openbare mededinging is opengesteld als wijlen de Duitenplaatjes?

De Minister zal waarschijnlijk goedvinden ons niet te antwoorden, welligt zal dan een of ander lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te dien opzigte gelukkiger zijn.

Voor *dit oogenblik* genoeg over deze ons bekende zaak.

(*Amersf. Cour.*)

Het Kantoor van den Rijks-Telegraaf tot heden gevestigd in de Nes wordt Zaterdagmorgen ten 8 ure verplaats naar het nieuwe Postkantoor.

Uit het Nieuwediep wordt aan de *U. C.* geschreven: »Het reeds meermalen bij het defensiewezen besproken plan om de haven en de reede van Texel tegen vijandelijke schepen door middel eener aan te leggen batterij, nabij den steenen-dam, zooveel mogelijk te verdedigen, schijnt meer en meer tot rijpheid te komen, immers er zijn van wege de genie gedurende de laatste dagen verschillende opmetingen, peilingen en boringen gedaan, die met dat plan in verband staan. Wanneer ook dat plan doorgaat dan zullen, in verband met andere geprojekteerde groote werken, waaronder niet onwaarschijnlijk de aanleg van een nieuw dok, een groot aantal handen in het aanstaande jaar hier werk en brood kunnen vinden."

Wij lezen het volgende artikel van den heer Wardenburg in de *Landbouw-Courant*: »In de provincie Groningen begint men het zomerstalvoer niet meer op stal aan de beesten te verstrekken, maar in eene afgeperkte plaats door middel van daarin geplaatste ruiven. Rondom deze ruiven brengt men stroo, en hetgeen men verder onder het vee wil strooijen, en brengt den mest, dien de beesten maken, een of tweemaal des daags rondom de ruiven, welke men van tijd tot tijd hooger plaatst, naarmate de voorraad van mest om deze toeneemt. Is deze groot genoeg, om een behoorlijke mestvaalt uit te maken, dan worden de ruiven verplaatst. Op deze wijze verkrijgt men wel doorknede en goed vast getreden mest- [illegible] dat het vee bij deze behandeling, tengevolge van de beweging in de vrije lucht, meer melk en vooral meer zuivel geeft, dan wanneer het, van de lucht afgescheiden stil op stal staat.

Z. M. heeft bij besluit goedgevonden, aan mr. W. Alting, eervol ontslag te verleenen als inspecteur der jagt en visscherij in de provincie Drenthe.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Donderdag 18 December.

In deze zitting is beraadslaagd over het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V. der Staatsbegrooting voor 1856. (Bijdrage voor den aanleg van een kanaal ter verbinding van de drentsche hoofdvaart te Assen met de haven te Groningen.) Nadat daarover het woord was gevoerd door de heeren Tonckens, van Rijckevorsel, van Swinderen, Cremers, van Roijen, van Dam van Isselt, van Nispen van Pannerden, van Beek Vollenhoven, van Andringa de Kempenaer en den minister van Hervormde Eeredienst, ad interim belast met het bestuur van het departement van Binnenlandsche Zaken, werd het, in stemming gebragt, met 28 tegen 8 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de heeren: Sassen, van Dam van Isselt, van der Oudermeulen, Martens van Sevenhoven, Tonckens, Bosch van Drakestein, Borski en de Voorzitter.

Van de Tweede Kamer zijn ontvangen [illegible] door haar aangenomen wets-ontwerpen, die [illegible] onderzoek naar de afdeelingen zijn verzonden.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag 18 December.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over de onderdeelen van het wetsontwerp, aanwijzende de middelen tot dekking van de uitgaven des Rijks in de algemeene begrooting.

Alstoen zijn geopend de overwegingen over N°. 10, de uitkeeringen uit de geldmiddelen van 's Rijks overzeesche bezittingen. De heeren Thorbecke, van Bosse en Sloet tot Oldhuis hebben voorgesteld om N°. 2 van dat Nommer, luidende:

„Buitengewone bijdrage tot herstel der Marine *f* 800,000",

en N°. 11, luidende:

„De som over het dienstjaar 1857 beschikbaar zullende blijven als het batig slot van de ontvangsten en uitgaven der volkplantingen en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, en die, wanneer het juiste bedrag daarvan zal kunnen

worden bepaald, nadat bij de wet naar de schatkist zal worden toegewezen."

te vervangen door één artikel, te stellen als 2°, van N°. 10 en wel in dezer voege:

„uit het batig slot van de ontvangsten en uitgaven van de volkplantingen en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen over het dienstjaar 1856, en zulks met wijziging van de bestemming aan dat batig slot in zijn geheel reeds gegeven in art. 1, 12° van de wet van 30 December 1855, eene som van *dertien millioen gulden* (ƒ 13,000,000);"

en ten tweede om voorts art. 1 van hetzelfde wetsontwerp aan te vullen met het volgende artikel:

„13°. uit het Fonds voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, eene som van *een millioen gulden* (1,000,000)."

Over dit nommer en die wijziging had een uitvoerige beraadslaging plaats waaraan deel namen de heeren: Thorbecke Rappard, Dirks, van Reede van Oudshoorn, Stolte, Hoffman, van Bosse, van Hoëvell, Sloet tot Oldhuis, Baud en de minister van Finantiën en van Koloniën.

Daarop is het eerste amendement, in stemming gebragt, met 38 tegen 30 stemmen verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren: van Hoëvel, van Bosse, de Limpens, Beens, van der Veen, Storm, Dullert, Bets, Anemaet, Jespers ter Bruggen Hugenholtz, van Eck, Zylker, Dommer van Poldersveldt, Gevers, Deijnoot, Hengst, de Lom de Berg, van Wintershoven, Strens van der Linden, Sloet tot Oldhuis, Meeussen, Westerhoff, Reinders, Thorbecke, Blaupot ten Cate, Hoynk van Papendrecht, de Poorter, van Zuijlen van Nyevelt en de Voorzitter.

De voorstellers van de amendementen hebben alstoen het tweede ingetrokken.

Na de goedkeuring der andere artikelen van het wetsontwerp is dit in stemming gebragt, en met 52 tegen 16 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Anemaet, Jespers, ter Bruggen Hugenholtz, van Eck, de Lom de Berg, van Wintershoven, Strens, van der Linden, Meeussen, Thorbecke, Hoynk van Papendrecht, van Zuijlen van Nyevelt, van Hoëvell, van Bosse, Storm en Dullert.

Op morgen zal de Kamer hare verdere werkzaamheden vervolgen.

WORMERVEER, 17 Dec. De aanvoer van kaas op de markt van heden was 34 stapels. De prijzen waren: voor kleine ƒ 28½; middelbare ƒ 27½, per 50 Ned. ℔. Gisteren te Purmerend, aanvoer 130 stapels. De prijzen waren: voor kleine ƒ 29, middelbare ƒ 27½, per 50 Ned. ℔.

's HERTOGENBOSCH, 18 Dec. Sedert gisteren is men bezig onder directie van den Heer Ingenieur Chef Sinje, met de opmeting van het terrein langs het werk de staatsch-noord-brabandsch-limburgsche spoorweg binnen en door deze stad moet komen. Volgens die opmetingen zal het oude plan gevolgd worden, en zal de weg loopen langs het fort Isabella, om bij den Baxmolen de stad in te komen langs de Weverplaats de Groote Hekel en de Stadsbleeken naar de Kleine Hekel, waar hij wederom de stad met eene brug over de Zuidwillemsvaart zal verlaten; het station zal dan vermoedelijk in de tuinen komen bij het groote kruidmagazijn met wegbreking der huizen aan St. Jacobs-Kerkhof en de Diesestraat; van het station zullen volgens het plan rails gelegd worden over het kanaal naar de [illegible] om van daar de goederen over en weder naar den spoorweg te brengen. *(H.)*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 December. Volgens een gerucht heeft de Keizer een eigenhandigen brief aan den Koning van Napels geschreven, ten einde hem geluk te wenschen met het ontsnappen aan het gevaar, waaraan hij door den moordaanslag blootgestaan heeft.

— Men kan niet ontkennen dat de verklaring in het officiële orgaan der fransche Regering van gisteren, over de zaak van Neufchâtel alles behalve geruststellend voor Zwitzerland is. Men mag daaruit opmaken, dat Frankrijk dit land aan zijn lot denkt over te laten, bijaldien de Koning van Pruissen zijne regten op Neufchâtel door kracht van wapenen wil handhaven. En wat Engeland betreft, hoewel de *Morning-Post* gisteren op nieuw een artikel over deze aangelegenheid ten beste gaf, waarin de persoon des Konings van Pruissen niet gespaard wordt, men moet de houding niet uit het oog verliezen, welke deze bladen nog zeer onlangs in de aangelegenheid van de bezetting der Vorstendommen door de oostenrijksche troepen, aannamen, terwijl zij die nu daad goedkeuren en toenmaals Oostenrijk even scherp aanvielen als thans Pruissen.

Er is eene zeer uitvoerige memorie van den zwitserschen bondsraad over de aangelegenheid van Neufchatel bekend geworden. Behalve een groot geschiedkundig overzigt van het geschil met dat vorstendom, sedert 1707 heeft plaats gehad, behelst zij nog de volgende dokumenten, *a.* het londensche protokol van 1852; *b.* reskript des Konings van Pruissen van 28 Februarij 1806; *c.* eene nota der ministers van Oostenrijk, Rusland en Pruissen, in dato April 1814, aan den zwitserschen bondsdag; *d.* open brief des Konings van Pruissen aan de inwoners van Neufchatel, van 5 April 1848; *e.* besluit der Regering van Neufchatel, den 27 December 1830 genomen, over de betrekkingen van dit kanton en *f.* het daarop genomen besluit van den zwitserschen bondsdag.

Naar men verneemt, zou Pruissen aan de groote mogendheden van den duitschen bond hebben doen verklaren, dat het van de zwitsersche Regering geene voorstellen meer zal aannemen, tenzij die door tusschenkomst van eene der groote mogendheden mogten gedaan worden. Het personeel der zwitsersche legatie alhier verhaalt als zijn gevoelen, dat de bondsraad, niettegenstaande de verklaring van den *Moniteur*, niet meer zal toegeven dan vroeger.

— In een brief uit Napels van den 11n aan den *Univers* gerigt, leest men de onderstaande meer naauwkeurige berigten omtrent den moordaanslag, den 8n tegen Koning Ferdinand beproefd.

Den 8n was het Marsveld, uithoofde der te houden wapenschouwing, opgevuld met nieuwsgierigen van allerlei rang en stand. De Koning na de troepen in oogenschouw te hebben genomen, plaatste zich omringd door een talrijken staf aan het einde eener laan. De Koningin was met hare jongste kinderen in een kales gezeten, terwijl drie zonen Zr. M., hun doorluchtigen vader gevolgd waren. Toen defileerden de troepen en eindelijk naderde het derde bataillon jagers te voet. Op het oogenblik dat het 3e peleton voor Z. M. was gekomen, voelde Ferdinand, die zijn blik op de naderende kolonne gevestigd hield, zich aan de regterzijde gekwetst, en zijne hand daaraan brengende, zag hij dat zijn handschoen met bloed bevlekt was.

't Is onmogelijk te beschrijven de beweging van verbazing en verwoedheid, die toen om den Koning ontstond. Een soldaat was voor het paard Zijner Majesteit door een ordonnansofficier neergeworpen. De moordenaar sprong op, en wilde een tweeden stoot toebrengen, zeggende: *'t Is mij niet gelukt, maar ik heb den mij opgelegden last volbragt.* De Koning was volkomen kalm, en verklaarde dat zijne wond niets te beteekenen had, waarna hij met vaste stem bevel gaf, dat de revue voortgang zou hebben, als ware er niets gebeurd. Dit alles gebeurde met zulk een snelheid, dat de Koningin volstrekt onbekend was met het haren gemaal bedreigde gevaar. Een stafofficier had de tegenwoordigheid van geest haar te zeggen, dat de verwarring ontstaan was door een soldaat, die tegen de orders zijn gelid had verlaten, om den Koning een verzoekschrift aan te bieden.

Na het difileeren volgde Z. M. te paard het bataillon, waarbij de moordenaar behoorde, om daardoor te toonen, dat hij aan dat korps de schande niet wijtte, welke op een zijner leden kleefde.

Vervolgens nam de Koning plaats in het rijtuig zijner gemalin en verhaalde, in vrolijke gemoedsstemming, al de omstandigheden der misdaad.

De officier, die 's Konings leven heeft gered, is graaf François de la Tour, franschman van oorsprong en de zoon van een tachtigjarige dame, vroeger goevernante der zusters van den Koning.

Men begrijpt niet, dat de sabel-bajonnet geen gevaarlijke wonde heeft veroorzaakt, daar de stoot met alle kracht werd toegebragt. Niet alleen dat de moordenaar niet dat wapen wilde treffen, hij was ook voornemens te gelijker tijd zijne karabijn te lossen; maar hij had zijn geweer niet kunnen laden ten gevolge van het streng onderzoek dat plaats heeft, om te zien of de wapens ongeladen zijn.

De Koning verklaart openlijk dat hij het leven verschuldigd is aan de wonderbare bescherming der H. Maagd, en heeft dan ook dienzelfden avond met zijne gansche familie in de kapel van Pie di Grotta der Hemelkoningin zijne dankgebeden gaan opzenden.

Sedert drie dagen zijn de kerken opgevuld met geloovigen, die den Hemel voor de wonderbare redding van hunnen Vorst komen danken. Alle avonden wordt de stad verlicht. Alleen de hôtels der fransche en engelsche legaten zijn in duisternis gehuld gebleven.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Okt. Berigten uit Egypte aan den *Times* melden, dat de reis van den onder-koning naar het zuiden des rijks ook ten doel heeft, eene bijeenkomst met den koning van Abyssinië. — De oprigting eener maatschappij voor de scheepvaart op de Roode Zee tusschen de voornaamste havens dier zee en Suez, door middel van stoombooten, was in zooverre gevorderd, dat de sultan zijne toestemming daartoe had gegeven. — Egypte was zoo zeer door reizigers overstroomd, dat men te Caïro moeijelijk een goed onderkomen konde vinden.

— In de reeds bij wijze van uittreksel medegedeelde boodschap van den prezident der Vereenigde Staten, is op eene andere wijze gesproken van den uitslag van het door dien Staat voorgestelde amendement op de nieuwe zeeregten, dan eerst is opgegeven. De prezident heeft namelijk gezegd, dat nog geen enkele der mogendheden, waaraan dit amendement was gezonden, daarop een weigerend antwoord heeft gegeven; dat alle die reeds daarop haar antwoord hadden gegeven zich gunstig over het amerikaansche voorstel hebben uitgelaten, en dat Rusland reeds bepaaldelijk zijne adhæzie geschonken heeft, en zelfs pogingen wil aanwenden, dat ook de andere mogendheden het beginsel aannemen, terwijl Frankrijk verzekeringen van denzelfden aard heeft gegeven.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 17 December. De wending, die de zaak van Neufchâtel heeft genomen, en het klaarblijkelijke van aanstaande beslissende voorvallen houden bij uitsluiting de algemeene aandacht gespannen. In al de staatkundige en militaire kringen houdt ieder zich met dit vraagstuk bezig, en met de daaruit voortspruitende verhouding tot de andere mogendheden. De toon der oostenrijksche bladen wekt hier nog al verbazing. Om strijd verkondigen dezen het regt van Zwitzerland, om zich tegen de eischen van Pruissen te verzetten. Men ziet daarin de zucht der oostenrijksche staatkunde om zich aangenaam te maken aan den nieuwen vriend: Engeland.

In wel onderrigte kringen wordt veel gesproken over de gedeeltelijke mobielverklaring van twee legerkorpsen, die afgekondigd en uitgegeven zou worden in den kortst mogelijken tijd.

Ieder legerkorps bestaat uit 4 regimenten infanterie, 4 kavallerie, 1 artillerie, 1 infanterie-rezerve, 1 bataillon karabiniers en 1 afdeeling pionniers, te zamen 21.000 man. Door de mobielverklaring worden de korpsen op 36.000 man gebragt, tengevolge der inlijving van vier regementen infanterie en vier kavallerie van de landweer. Men verzekert dat meerdere bataillons der karabiniers te paard deel van de expeditie zullen uitmaken.

Het schijnt, dat het plan voor een veldtogt is vastgesteld, en spoedig ten uitvoer zal worden gelegd, wanneer niet andere en onvoorziene voorvallen de bloedstorting komen verhinderen. Men noemt den generaal van der Gröber als aanvoerder dezer troepen. Volgens anderen zouden zij onder bevel staan van generaal Bonin.

De tijding dat de russische en fransche gezanten Bern verlaten zouden hebben, wordt niet bevestigd. De tegenwoordigheid dezer staatsmannen wordt vereischt om te verhoeden, dat gedurende hun afwezigheid de engelsche gezant zich niet als middelaar opwerpe; iets waarmede zij, even als ons hof slecht gediend zouden zijn.

De heer von Bismarck Schönhausen, onze gezant bij den duitschen Bondsdag, heeft bevel ontvangen om op de Bondsvergadering mededeelingen te doen over het vraagstuk van Neufchâtel; en terzelfder tijd, in naam van het kabinet van Berlijn de vertegenwoordigers der duitsche Staten, die de pruissische eischen hebben ondersteund, dank te zeggen. Prins Frederik Wilhelm wordt hier den 19n van Parijs terug verwacht. Men zegt dat hij vertrouwelijke mededeelingen van den franschen Keizer voor onze Regering medebrengt.

De *Preuss. Corresp.* en de *neue Pr. Zeitung* verklaren zich heden voor het voorstel van de *Post Zeitug*, om te Frankfort de konferentiën te houden over het nieuwe handelswetboek. Het valt ligt te begrijpen, dat het orgaan der oostenrijksche Regering de voorkeur aan Frankfort geeft, doch om diezelfde reden zou Pruissen liever zijn werk opgeven dan te dulden, dat het onder den regtstreekschen drang der oostenrijksche kanselarij vormen aannam, die het in plaats van een algemeen duitsch karakter een oostenrijksche kleur zou mededeelen.

Wat de Sondtol-quæstie betreft, de amerikaansche schepen, zullen waarschijnlijk niet voortgaan met onder protest te blijven betalen, zoals de boodschap van den prezident der republiek het aankondigt. Voor dat de 14 Junij voorbij is zullen de Vereenigde Staten waarschijnlijk hun goedkeuring aan de schikking hebben gegeven, als die door al de belanghebbende partijen onderteekend is. Het laat zich aanzien dat de overeenkomst betrekkelijk den afkoop van den tol gereed zal zijn voor de heropening der vaart met het voorjaar. De russische afgevaardigde op de konferentiën te Koppenhagen, de heer Tegabonski, is van hier naar Denemarken vertrokken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 19 December.

BEVALLEN (16 Dec.): J. M. Soff, geb. van der Kloet, 2 Z. (17 Dec.): M. J. C. Wille, geb. Kreymborg, Z.

OVERLEDEN (13 Dec.): S. Willeumier Jr., 51 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 55, Obligatiën 3 pc. 72½; id. 4½ pc. 97; Spanje 1—3 pc. 25⅛; [illegible] 3 pc. 37⅞; Romeinen 5 pc. 85; Oostenrijk Met. 5 pc. 77½; id. Nat. 5 pc. —.

PARIJS, 18 Dec. Fransche 4½ pc. —.—; 3 pc. 66.75, 1¼ pc. Spanje —; 3 pc. id. 39; 5 pc. Met. 89½; Rom. Leen. 85¼.

MADRID, 16 Dec. 3 pc. Schuld 40¼; id. 1 pc. 25⅛.

LONDEN, 18 Dec. Cons. 93⅛; Spanje buit. 3 pc. 41⅛; id. 1½ pc. 24¼; Rusl. 5 pc. 106½; id. 4½ pc. 96⅞; Holl. 4 pc. 97; id. 2½ pc. 65⅛; Sard. 5 pc. 88⅛; Braz. 101; Peru 4½ pc. 76; Gren. aftg. 7; id. werk. 21⅝; Mexiko 3 pc. 22; Portugal 3 pc. 46; Ecuador 14¼; Venezuela 35½; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 18 Dec. Met. 5 pc. 82; id. 4½ pc. 71¼; Bank-Aktiën 1039; Credit Anst. 323; Wissel op Londen 10.17; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver 6½.

BERLIJN, 18 Dec. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 104½; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18; Amst. kort 150⅛; Hamb. 142¼; Petersburg 105⅛.

HAMBURG, 18 Dec. Spanje 1¼ pc. 35; id. 3 pc. 22¼; Rusl. 5 pc. 99½; 4½ pc. 89½; 3 pc. Mexikanen 10⅛; Noord-Duits. bank 99⅛; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 18 Dec. 5 pc. Met. 77; 1¼ pc. Spanje binn. [illegible] 9/16; id. 3 pc. 37; Wissel op Londen 3/m. —; [illegible] Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		17 DEC. 4½ u. gebl.		18 DEC. 4½ u. gebl.	
Nederl., Werkel. Schuld a 2½ pCt.		63	63	63 1/8	63 1/16
Dito Dito	3	75 1/16	75 1/8		
Dito Dito	4	94 1/16	94 1/8		
O. I. Leening 1844	4	93 3/8	93 3/8	93 1/2	
Amortis. Syndik.	3½	89 1/8	89		
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorw.	4½				
„ Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4	61	60½	61	
Aand. Ned. Bank					
België	4½	89½			
Dito bij *Rothschild*	2½				
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23 5/8	23 9/16	23 5/8	
Dito	3	41			
Dito Binnenl. a 6/m.	3	37	37 1/8	37 3/8	37 5/16
Coupon-Bewijzen		5 13/16	5 7/8	5 13/16	
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	44 1/8	44 5/8	44 7/16	
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	103 1/8	102 7/8	103	
Dito Dito 1828 en 1829	5	101 1/4			
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	92 1/4	92 1/4		
Dito	4½	92 3/4	92 7/8		
Dito bij *Hope*	4	83	83 1/4	83 1/2	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4				
Dito bij id. 5de Serie	4				
Certifikaten te Hamburg	5		93 15/16		
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6	62 1/4			
Polen, Certifikaten	4	75 7/8	75 7/8		
Dito Aand. met Lot. fl. 500					
Oostenrijk, Metalliek	5	73 5/8	73 5/8	73 11/16	73 5/8
Dito Nationale	5	74 5/8	74 9/16	74 3/4	74 11/16
Dito Nieuwe 1847	2½	38 1/8	38 5/8	38 3/16	
Dito 1851 en 1852	2½	38 1/8	38 1/8	38 3/16	
Dito Nieuwe	5	83 1/2	83 1/4	83 5/8	
Dito 1854	5	83 1/2	83 1/4	83 5/8	
Ween. Bank bij *Goll et C°.*	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		*f* 314			
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *Rotschild*	5	103			
Sardinië	5	85			
Denemarken, Leen. te Lond.	5	100 3/4			
Louisiana bij *Hope*	5				
Brazilien	5	97	97		
Dito	5				
Mexiko	3	19 5/8	19 11/16	19 7/8	
Dito Onbepaalde	3	19 5/8	19 11/16	19 7/8	
Peru	4½				
Grenada, a £ 100	3	20 7/8	21	21 1/8	21 1/4
Dito Uitgestelde					
Ecuador, a £ 100					
Venezuela, a £ 100	4½	32 1/2	32	32 3/8	32
Dito Uitgestelde	1¾				
Grieken, te Londen	5		3 5/16		

N. 5 pc. Stieglitz 95, ½; Prest 66, 67; Rot. 124; Sard. 109; O. B. A. *f* 1160; Grenada onb. 21, ⅜, ¼; Ecuad. onb. 13 3/16, ⅜, 3/16; Venez. onb. 32, ⅜, 32½ Grieken onb. 3 5/16.

De markt [illegible] over het [illegible] [illegible] die door al de belangrijke [illegible]

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt., Prolongatie 5½ 6 5½ pCt., Diskonto 5½ p Ct.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 54⅞	Livorno	2/m.	*f* 39
„	zigt	„ 55½	Napels	„	„ 82
Bordeaux	2/m.	„ 54½	Petersburg		„ 1.81
„	zigt	„ 54⅞	Weenen	6/w.	„ 32¾
Madrid	3/m.	„ 234	Augsburg	„	„ 35⅞
Cadix	„	„ 234	Frankfort	„	„ 87⅞
Seville	„	„ 233	Hamburg	2/m.	„ 34⅞
Bilbao	„	„ 233	„	zigt	„ 35⅛
Lissabon	„	„ 39⅞	Londen	2/m.	„ 11,52½
Porto	„	„ 39⅞	„	zigt	„ 11,65
Genua	2/m.	„ 45	Rotterdam		„ ⅛

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 27,67½	a —	Pruissische	*f* 34½	a —
Napelsche	—,—	„ —	Spaansche	—,—	„ —
Div. in £St.	11,57½	„ —	Hamb. Russ.	36½	„ —
Eng. Russen	—,—	„ —	Russ. in Z. R.	36½	„ —
Fransche	55½	„ —	Pools. in	36½	„ —
Belgische	55½	„ —	„ „ Fl.	27⅞	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,65	à 9,75
Oude Gerande Dukaten	„ 5,55	„ 5,65
Wigtige Souvereinen	„ 11,65	„ 11,75
„ Pistolen	„ 9,55	„ 9,65
Stukken van 20 Francs	„ 9,25½	„ 9,35½
Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10¼ a 10½ pc.		

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	„ 2,33	„ 2,36
Brabandsche Kroonen	„ 2,65	„ 2,70
Fransche [illegible]	„ 2,70	„ 2,75
Pruissische Daalders	„ 1,73	„ 1,76
Zilver 1000 à 980	*f* —,—	„ —,—
„ 900 „ 700	„ 104,20	„ 104,70

HANDELSBERIGTEN.

ANTWERPEN, 18 Dec. *Granen* flaauwer. Blanke Zeeuwsche Tarwe *f* 14 en roode inl. *f* 14½ per 80 kilo; circa 3000 hect. Amerik. Rogge gingen voor Export. af a *f* 8⅜ a 8⅝. Inl. Rogge *f* 8 waartoe aangeboden wordt. Lijnzaad blijft gesouteneerd en gevraagd. Berdiansk *f* 14⅞, Odessa *f* 14¼ per hect.

Potasch. Amer. blijft flaauwer op *f* 26½ a 27. Russische *f* 23 voor prima Casan.

Rijst 20 tierces Carolina ex *Belgique* bedongen *f* 16.

Suiker gesouteneerd, doch kalm. Ca. 30 kn. Havana ex *Jesu, Maria é José* gingen af.

Van *Tabak* zijn 104 bn. Colombia verkocht.

Van *Geele Cachoue* zijn 15000 kn. ex *Cateaux Wattel* a fcs. 25 afgedaan.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 17 Dec. Petersen, Claudius Civilis, Batavia, l. v. Mauritius.

HELVOET, 16 Dec. Boer, Zes Gezusters, Batavia, l. v. Brouwershaven.

BROUWERSHAVEN, 17 Dec. Dik, Kaap Hoorn, Batavia, l. v. de Kaap de Goede Hoop n. Rott.

UITGEZEILD:

HELVOET, 17 Dec. Howan, Chenette, St. Malo.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 Dec., in lading naar:

Keulen.	F. H. Kamps, Cöln N°. 1.
Dusseld. en Duisb.	F. Henke, de Goede Verwachting.
Ruhrort.	C. Scholten, Hoffnung.
Maintz.	J. Sinsig, Maintz N°. 11.
Frankfort.	W. Böcking, Frankfort N°. 16.
Ludwigh. en Mannheim.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Wesel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Mannheim.	M. Büchner, die Harmonie.

Rijnhoogte ARNHEM, 18 Dec. 3 el 44 duim.
KEULEN, 18 „ 14 vt. 7 „

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 22 December, 's avonds ten vijf ure.

1. Huis en Erf, Nieuwendijk, L 311. — 2. Dito, Haarlemmerdijk, UU 272. — 3. Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Buiten-Brouwerstraat, TT 202. — 4. Huis en Erve, Palmgracht, QQ 901. — 5. Twee Huizen en Erven, Kerkstraat, JJ 310 en 311. — 6. Huis en Erve, Egelantierstraat, NN 167. — 7. Huis, Tuin en Erve, Vinkenstraat, UU 498. - 8. Huis en Erve, als voren, UU 497, te zamen in slag. — 9. Dito, Bethaniestraat, K 166. - 10. Dito, naast het voorgaande Perceel, K 167, te zamen in slag. — 11. Dito, Zeedijk, K 381. — 12. Dito, Uilenburger Achterstraat, R 143. — 13. Dito, Noordermarkt, PP 759. — 14. Dito, Passeerderstraat, HH 205. — 15. Twee Huizen en Erve, Passeerderdwarsstraat, HH 206 en 207. — 16. Drie Huizen, Pakhuis en Erve, Servetsteeg, J 190 à 192. — 27. Huis en Erve, Schoutensteeg, J 210.

ADVERTENTIËN.

(2780) Voorzien van de H. Sacramenten der stervenden, overleed heden alhier, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote LUCRETIA THEMMEN, in den ouderdom van bijna 56 jaren. Ten diepste bedroefd geef ik hiervan kennis aan vrienden en bekenden.

J. FENSELING.

GRONINGEN, den 11 December 1856.

(2779) Al degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel en nalatenschap van de Wel-Eerwaarde Heer GERARDUS POPPE, overleden te Leur, provincie Noord-Brabant, den 8 December 1856, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van eene maand na de dagteekening dezes, aan het sterfhuis van den overledene te Leur voornoemd, Wijk K B, N° 169, onder het adres van

LEUR, den 16 December 1856.

Den Executeur Testamentair,
H. H. HEYMERIKX.

Een Philanthroop, Rijks Ambtenaar in de Provincie Utrecht, die zeer gunstig over de Revalenta denkt, berigt ons, dat hij sedert jaren met het beste succes Revalenta aan arme Zieken uitgedeeld heeft en het genoegen heeft mogen smaken, het harde lot dier ongelukkigen veel te verbeteren. VERKOOPHUIS.

Van een der respectabelste ingezetenen onzer stad hebben wij een uitstekend gunstig berigt over de Revalenta ontvangen.

De Echtgenoote van dezen Heer, die sedert geruimen tijd aan eene ziekte sukkelde, die men niet kende, was zoo vervallen en zwak, dat ze opgegeven werd en men haar spoedig overlijden voorzag. Men hield op met medicineren, nam de toevlugt tot DU BARRY's Revalenta en de uitkomsten waren zoo gunstig, dat zij reeds in de eerste dagen gegronde hoop op herstel gaven; de ziekte werd dagelijks rustiger en gevoelde zich hoe langer hoe beter, zij won in sterkte en is God dank nu geheel gezond en opgeruimd.

Dezelfde Heer verhaalt ons ook, dat een Kind in zijne Familie de gezondheid, naast God, aan de Revalenta te danken heeft. Wij hebben vergunning den aanvrager met naam en adres van onzen berigtgever bekend te maken, die gaarne verdere bijzonderheden mededeelen wil.

J. A. KLINGER & C°.

ROTTERDAM. 12 Januarij 1856.

Het Kindje van ANDRIES DOMBURG, Landbouwer te Sloten, aan de Haarlemmermeer, heeft erg aan de Engelsche ziekte geleden, en is zonder vrucht twee jaren onder geneeskundige behandeling geweest; het kwam niets vooruit. Door veelvuldig aanraden, heeft de Moeder het **REVALENTA** laten eten en het is daardoor veel gebeterd; het is veel vrolijker en begint al aardig te [illegible]en. Belangstellenden kunnen zich zelven overtuigen, daar Vrouw DOMBURG gaarne nadere uitkomst [illegible].

AMSTERDAM, 9 December 1856.

VERKOOPHUIS [illegible] (2781)

Bij den Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

CALLISTA,

EENE SCHETS UIT DE DERDE EEUW.

DOOR

JOHN HENRY NEWMAN D.D.

Rector aan de Katholieke Universiteit te Dublin,

Uit het Engelsch vertaald met vergunning van den schrijver, door N. L. SCHEFFERS, (vertaler van *Fabiola*).

Met eene fraaije titelplaat. Prijs *f* 2,10.

De uitgever vertrouwt, dat druk en papier zullen beantwoorden aan de belangrijkheid van den Inhoud.

OUDE EN NIEUWERE

KERSTLIEDEREN,

BENEVENS

GEZANGEN EN LIEDEREN

VAN ANDERE

HOOGTIJDEN EN HEILIGEDAGEN,

ALS OOK VOOR

DEN ADVENT EN DE VASTEN, —

GERANGSCHIKT NAAR DE ORDE VAN HET KERKELIJK JAAR;

WAARAAN ZIJN TOEGEVOEGD:

EEN ZESTAL GEESTELIJKE LIEDEKENS VAN VERSCHEIDEN INHOUD,

vooral ten dienste der zang-choren, scholen, en katholieke huisgezinnen

A. M. D. G.

BEWERKT DOOR

JOS. ALB. ALBERDINGK THIJM

EN

LAMB. JOANN. ALBERDINGK THIJM.

Prijs slechts *f* 0,40.
Idem. in 8° formaat met de zangwijze voorzien *f* 0,50

Bij den Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSEN en bij alle Boekhandelaren kan men inteekenen op een **NIEUW MAANDWERK** getiteld:

DE TOESCHOUWER,

waarvan het eerste Nommer ter perse is om met 1°. *Januarij* aanstaande aan Heeren Inteekenaren te worden verzonden.

Dit Tijdschrift wordt uitgegeven in gr. 8°, en is met fraaije en duidelijke letter op best papier gedrukt.

De prijs is *f* 6 in het jaar. De 12 Nommers vormen 2 dikke Boekdeelen, ieder van omstreeks 500 bladzijden.

NB. *In de advertentie in den* **TIJD** *van gisteren staat abusievelijk dat het* Prospektus *op franko aanvrage te verkrijgen is. Er zijn geen* Prospektussen *meer voorhanden, doch bij alle Boekverkoopers, alsmede bij den Uitgever, liggen ze ter inzage.*

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.